

တၢ်န့ၣ်ကျဲလၢ တၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤ

တၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤမ့ၢ်တၢ်ဃုထၢအဂ့ၢ်ကတၢၢ်လၢ
နတၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးကရၢၢ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်တူၢ်
တၢ်ဃုထီကတီၢ်န့ၣ်ဝဲလၢအမၤညီထီၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲက
တီၤ, ဒီးအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်လၢတၢ်ဖိလံၤဖိ
ဃၢလၢအအိၣ်ဖိထီၣ်အမ့ၢ်စီၤကပၤဒီးကနဲတဖၣ်န့ၣ်
လီၤ. အဝဲသ့ၣ်အဂံၢ်စဲၤလီၤသးယိၣ်ဒီးစူးန့ၣ်ထံလၢအ
လီၤတုၤဆူဟီၣ်ခိၣ်လၢအယွၤလီၤဝဲဆူထံယွၤကျိၤ
ပူၤလီၢ်, ဒီသဒၢၤပထံပနီၣ်အတၢ်အိၣ်ယၢၤဒီးမၤစ့ၤ
လီၤထံဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ.

စူးကါတၢ်န့ၣ်ကျဲအံၤလၢတၢ်မၤလိၣ်န့ၣ်ပၢၢ်အါထီၣ်ဘၣ်
ဃးတၢ်ဃုထၢဒီးကွၢ်ထွဲတၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤ, အ
တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ကတဲၣ်ကတီၤအလီၢ်အကျဲအဂ့ၢ်
တက့ၢ်.

Scan for more information
Escanea el código para más información
Yog xav paub ntxiv mus yees lub cim
Lambarka halkan mari si aad u aragto faahfaahin
ဖးဒိ (စကၢ်) အီၤဒဲးသးကဒီးန့ၣ်တၢ်ကစီၣ်ဂ့ၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်

တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျးကရၢၢ် tips

တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အတၢ်အိၣ်သး

- တၢ်သမံသမိးမ့ၢ်တၢ်ကပီၤအဆၢကတီၢ်ဖဲအဒိးန့ၢ်ဝဲအလီၢ်အိၣ်ပွဲၤန့ၣ်ရံၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. စူးကါ မ့ၢ်တၢ်ကပီၤပွဲၤပွဲၤအတၢ်ကဒု (Full Sun to Shade) အလံာ်တၢ်ဖျါဖဲကဘျးပၤဆူညါအပူၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်ဒီးသန့ၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
- ဃုသ့ၣ်ညါဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်အကလုာ်, တၢ်စုၣ်စီၣ်, ဒီးတၢ်ပျါလီၤထံအတၢ်အိၣ်သးတက့ၢ်. ဟီၣ်ခိၣ်လၢအိၣ်ဒီးမဲးယွၤလီၤကွံာ်သဒဲး, ဖဲလၢဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်ဒီးကပံာ်ဟံးဃာ်ထံန့ၢ်ယံာ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. **Mesic** ဟီၣ်ခိၣ်ယွၤလီၤဝဲန့ၢ်ဂ့ၢ်ဒီးဟံးဃာ်တၢ်စုၣ်စီၣ်န့ၢ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဃုထၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိလၢန့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ်အကလုာ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး

- သ့ၣ်ညါဃုာ် နီၣ်ဧၢမံၤဧၢ, သ့ၣ်တပိုင်, ဒီးဖိတဖၣ်လၢအဘိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်အကတီၢ်လီၤဆီလိာ်သးန့ၣ်တက့ၢ်. ပဟ့ၣ်ကူၣ်လၢနကစူးကါတၢ်ထံးတၢ်ဘိလီၤဆီလိာ်သး 5 ကလုာ်ဖဲနကရၢၢ်ပူၤန့ၣ်လီၤ. ကရၢၢ်ဖဲတၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၢ်အီၤစ့ၤအလီၢ်, ကွၢ်လီၤဆီဒၣ်တၢ်ဖဲနီၣ်ဧၢမံၤဧၢဒီးသ့ၣ်တပိုင်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- တၢ်ကိာ်ထီၣ်သီဒီးတၢ်စူၤခါကတီၢ်မ့ၢ်ဆၢကတီၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်တၢ် မ့ၢ်လၢတၢ်ကိာ်တၢ်ခုၣ်မၤသးခုၣ်ဒိၣ်န့ၢ်ဒီးကတီၢ်အဂ့ၢ်, မၤလီၤတၢ်ဘၣ်ဃးတၢ်ဟးဆးပစီၤထံလီၤသကၤအကတီၢ်တက့ၢ်. တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖဲတၢ်ကိာ်ခါအဆၢကတီၢ်လိာ်ဘၣ်ဝဲတၢ်ဟ့ၣ်ထံအါအါလၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပာ်လီၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိလၢအလီၤဂၢၢ်လိာ်သးတဖၣ်တပူၤဃီ လၢတၢ်ကွၢ်ထွဲအီၤညီဒိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်ဃါနီၣ်ဧၢမံၤဧၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ပာ်လီၤဟီၣ်န့ၢ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိတဖၣ်အဘၣ် 6-18 စုမ့ၢ်ဒိၣ်, ဒီးသန့ၤထီၣ်သးဖဲတၢ်လီၤစၢၤအဖီခိၣ်, လၢတၢ်မၤစ့ၤလီၤနီၣ်ဧၢမံၤဧၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ထၢန့ၣ်အါထီၣ်သ့ၣ်လၢတၢ်လၢတၢ်ဃုထီၣ်ဖဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိကဆူး လၢအမၤစ့ၤလီၤနီၣ်ဧၢမံၤဧၢ, တၢ်ဒိသဒါတၢ်လၢကွံာ်, ဒီးတၢ်ပၤဃာ်ဟီၣ်ခိၣ်စုၣ်စီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လူထံ

- ဖဲတၢ်သ့ၣ်လီၤဖျးလီၤတၢ်ဝဲအလီၢ်ခံ, လူန့ၢ်ထံကိးနံၤဒဲးလၢတၢ်နွံအဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်လၢန့ၣ်အဝဲန့ၣ်တၢ်စူၤလီၤန့ၣ်လီၤ. ဖဲတၢ်ထံးတၢ်ဘိဒိၣ်ထီၣ်အိၣ်ထံးသီအကတီၢ်, လူန့ၢ်ထံတၢ်နွံတဘျီဃုာ်ဒီးထံအကစီၤထီၣ်တစုမ့ၢ်ဒိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ဟ့ၣ်က့ၣ်ပၣ်ပနီၣ်

တၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤတဖၣ်

 မ့ၢ်တၢ်ကပီၤပဲၤပဲၤ
တနံၤ/6 န့ၣ်ရံၣ် မ့တမ့ၢ်
အါန့ၢ်အန့ၢ်
 မ့ၢ်တၢ်ကပီၤတဝၣ်
တနံၤ/4-6 န့ၣ်ရံၣ်
 တၢ်ကဒုပဲၤပဲၤ
တနံၤ/4 န့ၣ်ရံၣ် မ့တမ့ၢ်
စ့ၤန့ၢ်အန့ၢ်

တၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၤ
ဝံသးစူၤကွၢ်ဘၣ် တၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၤတၢ်တိၣ်ကျဲၤ
(Maintenance Plan) တၢ်ဘျးစဲးဃုၣ်ဝဲဖဲနတၢ်တိၣ်ကျဲၤအ
စ့ဆိၣ်ထွဲတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဂံၢ်ထံး
လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်ဘိထူလံၤအထူၣ်ဖိတဖၣ်ဒီးတၢ်တိၣ်စၢၤမၤစၢၤအ
ဂ့ၢ်ဂံၢ်ထံးအဂၤတဖၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤနတၢ်ထံးတၢ်ဘိထူလံၤတၢ်
တိၣ်ကျဲၤအဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ
capitolregionwd.org/project-maintenance

ထူလံၤတၢ်လီၤစၢၤ	တၢ်ဘၣ်သဂၢ်တၢ်ကပီၤ	တၢ်အထီ	တၢ်ဘိၣ်ထီၣ်ဖးထီၣ်အလါ
တၢ်မ့ၢ်တကလုၣ် (Alumroot)	☀️ ☀️ ☀️	6 စ့မ့ၢ်ဒိၣ်	လါမ့ၢ် - လါယူၤ
ဖိ Black-Eyed Susan	☀️	1-2 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိ Blue Flag Iris	☀️ ☀️	3 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤ - လါယူၤလံ
ဖိ Blue Vervain	☀️ ☀️	3-4 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤလံ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိစီၤကပုၤ (Butterfly Weed)	☀️ ☀️	2 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤ - လါအီၤကူၣ်
ဖိဂီၤပျၢ်တကလုၣ် (Cardinal Flower)	☀️ ☀️	3 ဒိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၢ် - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိ Dwarf Bush Honeysuckle	☀️ ☀️ ☀️	4 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤ - လါအီၤကူၣ်
တပံၢ်တကလုၣ် (Fox Sedge)	☀️ ☀️	2 ဒိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၢ် - လါယူၤ
ဖိ Golden Alexander	☀️ ☀️	3 ဒိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၢ် - လါယူၤလံ
ဖိ Jacob's Ladder	☀️ ☀️	1-2 ဒိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၢ် - လါယူၤ
ဖိ Joe-Pye Weed	☀️ ☀️	5-6 ဒိၣ်ယီၢ်	လါအီၤကူၣ် - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိဘျူစတဲအပြိတကလုၣ် (Little Bluestem)	☀️ ☀️	3 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤလံ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိ New England Aster	☀️ ☀️	3-6 ဒိၣ်ယီၢ်	လါအီၤကူၣ် - လါအီးကထိဘၣ်
တပံၢ်တကလုၣ် (Pennsylvania Sedge)	☀️ ☀️ ☀️	9 စ့မ့ၢ်ဒိၣ်	လါအ့ၤဖြူ - လါယူၤ
ဖိအလွဲၢ်ဂီၤစၢ်တကလုၣ် (Pink Turtlehead)	☀️ ☀️	3 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤလံ - လါစဲးပထုဘၣ်
ဖိတကလုၣ်လၢအမဲထီၣ်ဖဲကလံၤစိးအမဲရဲကၤတပၤ (Prairie Blazing Star)	☀️	4-5 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤလံ - လါအီၤကူၣ်
တပံၢ်တကလုၣ် (Prairie Dropseed)	☀️ ☀️	1-2 ဒိၣ်ယီၢ်	လါအီၤကူၣ် - လါအီးကထိဘၣ်
တကံၣ်ဒိးတကလုၣ် (Sensitive Fern)	☀️ ☀️	2-4 ဒိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၢ် - လါအီးကထိဘၣ်
ကပျၢၤဖိတကလုၣ် (Swamp Milkweed)	☀️ ☀️	3-4 ဒိၣ်ယီၢ်	လါယူၤ - လါအီၤကူၣ်
ဖိ Wild Columbine	☀️ ☀️ ☀️	3 ဒိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၢ် - လါယူၤလံ
ဖိ Wild Geranium	☀️ ☀️	1-2 ဒိၣ်ယီၢ်	လါမ့ၢ် - လါယူၤ

ဆီလီယံပင်လီ နတ်သျှင်တပ်ဖျားကရား

1 ဆဲးကျီး **Gopher State One Call** လာတင်မနီဇွန်လီတင်စူးကါ တင်လီတင်ကျဲတချူးဒဲးဖဲတင်နုဉ်လီပျူးလီအခါတကွာ်. ဟးဆဲး တင်သျှင်တပ်ဖျားဖဲတင်လီတဖဉ်နုဉ်လာတင်မၤစၢလီတင်ဆိဉ်တံဒီး တင်မၤဟးဂီဟိဉ်ခိဉ်ကပံင်အတင်မုာ်တင်ဘိဆူညါအဂီၢ်နုဉ်လီ.

2 ထဲးထီဉ်ကွံဉ်နီဉ်ဇီမံဇီလာတင်တစူးကါကသံဉ် မၤသံနီဉ် လာတင်မၤပျီတင်လီအဂီၢ်တဂ့ၤ.

- ထဲးထုးထီဉ်နီဉ်ဒီးနစုဒီးထဲးထီဉ်အီတုၤ လာအဂံၢ်တသ့ဖဲအသ့တကွာ်.
- ဖဲနုဉ်ဝံကျါဘၢနတ်လီဒီးဖျူးစတံးပံင် ဘၢတင်, စးခိက့အတီဉ်, လံင်တင်ကစီဉ်, မ့ တမ့ၢ် သုဉ်လုဉ်လုဉ်ဃုထီ 2 တုၤလၢ 3 နွံဖဲ တင်ကိာ်ခါအဆၢကတီၢ်လာတင်မၤသံကွံဉ်တင်မုာ်တင် ဘိလာတင်တလိဉ်ဘဉ်တဖဉ်နုဉ်လီ.

3 မုာ်လိဉ်ဘဉ်တခီ, ထၢနုဉ်လီအထီဉ်ဟိဉ်ခိဉ်ညဉ်ထုဉ် မ့တမ့ၢ် ဟိဉ် စီ လာတင်မၤဂ့ၤထီဉ်တင်ပျဲယွၤလီတင်ဒီးမၤအထီဉ်တင်အိဉ်နုဉ်ဂံၢ် နုဉ်ဘါလာဟိဉ်ခိဉ်ကပံင်လာအိဉ်တုာ်ဒဲးတဖဉ်အဂီၢ်နုဉ်တကွာ်.

4 ဆီလီယံပင်လီနတ်ထံးတင်ဘိထူလံအကရားအသီတကွာ်. ထၢနုဉ် အထီဉ်သုဉ်လုဉ်လုဉ်ဃုထီဖဲတင်မုာ်တင်ဘိကဆူးဒီးလူထံကိးနံၤ ဒဲးဖဲအခိဉ်ထံးတနွံနုဉ်တကွာ်.

တင်ဟံးလိတင်ပိးတင်လီတဖဉ်သ့ဖဲ
MN Tool Library ဒီးတင်မၤဂ့ၤထီဉ်ဟံဉ်အကျးဖးဒိဉ်အါတီၤနုဉ်လီ.

တိာ်နီဉ်-
 နအိဉ်ဒီးမုာ်ဒါလာနဘဉ်ကွာ်က ဒါက့ၤလီၢ်ကဝီၤတင်သိဉ်တင် သီဒီးတင်ဒီးနုဉ်တင်ပျဲလာတင် လိဉ်ဘဉ်တဖဉ်, ဖဲမုာ်အိဉ်အ ခါနုဉ်လီ.

နီဉ်ဇီမံဇီကရားထီရီတဖဉ် ထဲးထီဉ်ကွံဉ်နီဉ်ဇီမံဇီဖဲအဘိဉ်ဒီးဆဲးဒဲးအခါ, လီၤဆီဒုဉ်တင်သုဉ်အချဲတဖဉ်တ ချူးဖဲအဂံၢ်ယိဉ်ဒီးဒိဉ်ထီဉ်အခါနုဉ်လီ.

ဖီဒဲဒလုယာဉ်

နီဉ်တကလုဉ် (Crabgrass)

ယာဉ်မံၤ

ဖီ Creeping Charlie

နီဉ် Reed Canary Grass

ဖီလီဟ့တကလုဉ် (Clover)

ဖီတကလုဉ်လာအိဉ်ဒီးအဆူဉ်

သဘဉ်သွံးလာအိဉ်ဒီးအဆူဉ်

ဖီ Creeping Bellflower

(Prickly Lettuce)